КОМИТЕТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ
КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ
МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН
САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

23.12.2024 Казан шәһәре № 703-П

Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Бөгелмә шәһәре, Ленин урамы, 66 нчы йорт адресы буенча эзләп табылган «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертү, мәдәни мирас объектының сак предметын билгеләү, чикләрен раслау турында

2002 нче елның 25 нче июнендә гамәлгә кергән 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләр) турында»гы Федераль законы, 2005 нче елның 1 нче апрелендә гамәлгә кергән 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында»гы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2024 елның 6 нчы декабренә караган уңай бәяләмәсенә нигезләнеп боерам:

1. Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Бөгелмә шәһәре, Ленин урамы, 66 нчы йорт адресы буенча эзләп табылган «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы (объект төре – һәйкәл) төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни

мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Әлеге боерыкка караган 1 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка караган 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметын расларга.

4. Мәдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә, күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне, күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

5. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
23 нче декабрендәге 703-П
номерлы боерыгына
караган 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты

территориясе чикләре

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең картасы (схемасы)

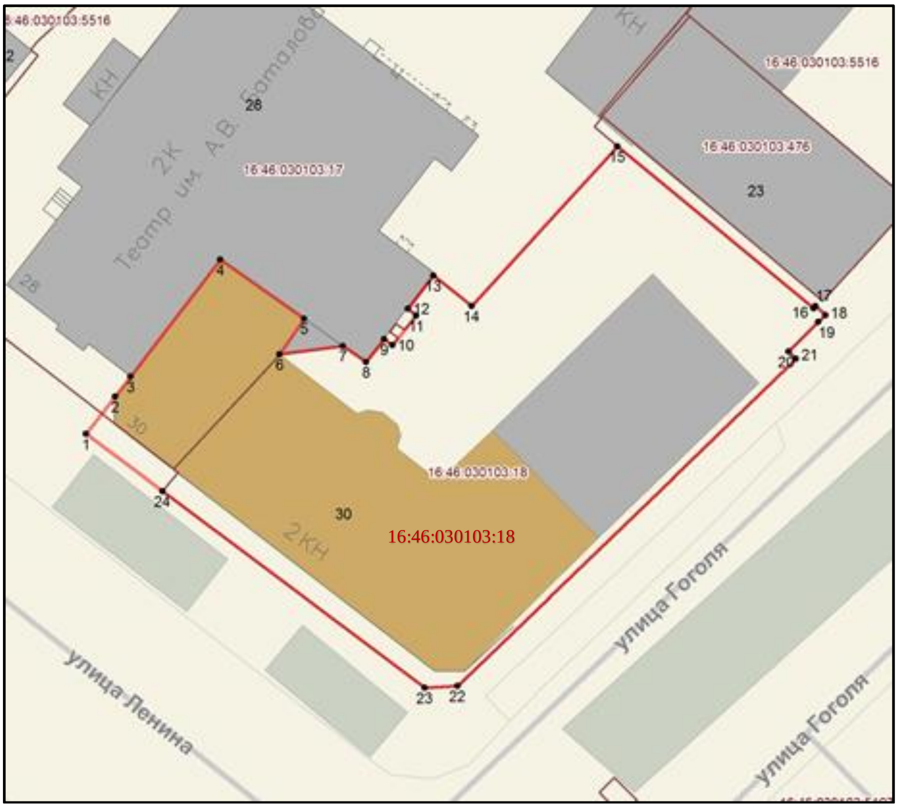

Масштабы 1: 500

Шартлы билгеләр:

	- мәдәни мирас объекты территориясе чиге
	- мәдәни мирас объекты
1●	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы ноктасы
16:46:030103:18	- җир кишәрлегенең кадастр номеры
	- БДКМР белешмәләре буенча җир кишәрлекләренең чикләре

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең текст тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәге урыннардан уза:

Чикнең узу урыны		Чикнең узу урынының тасвирламасы
ноктадан	ноктадан	
1	2	3
1	2	1 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә 4.39 м озынлыгында 2 нче ноктага кадәр;
2	3	2 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә 2.37 м озынлыгында 3 нче ноктага кадәр;
3	4	3 нче ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә 11.45 м озынлыгында 4 нче ноктага кадәр;
4	5	4 нче ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә 9.51 м озынлыгында 5 нче ноктага кадәр;
5	6	5 нче ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә 4.05 м озынлыгында 6 нчы ноктага кадәр;
6	7	6 нчы ноктадан көнчыгыш юнәлештә 5.96 м озынлыгында 7 нче ноктага кадәр;
7	8	7 нче ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә 2.61 м озынлыгында 8 нче ноктага кадәр;
8	9	8 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә 2.72 м озынлыгында 9 нчы ноктага кадәр;
9	10	9 нчы ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә 0,95 м озынлыгында 10 нчы ноктага кадәр;
10	11	10 нчы ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә 3.53 м озынлыгында 11 нче ноктага кадәр;
11	12	11 нче ноктадан төньяк-көнбатыш юнәлештә 0,99 м озынлыкта 12 нче ноктага кадәр;
12	13	12 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә 3.88 м озынлыгында 13 нче ноктага кадәр;
13	14	13 нче ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә 4.52 м озынлыгында 14 нче ноктага кадәр;
14	15	14 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә 20.11 м озынлыгында 15 нче ноктага кадәр;
15	16	15 нче ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә 23.66 м озынлыгында 16 нчы ноктага кадәр;

Чикнең узу урыны		Чикнең узу урынының тасвирламасы
ноктадан	ноктадан	
1	2	3
16	17	16 нчы ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә 0,27 м озынлыгында 17 нче ноктага кадәр;
17	18	17 нче ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә 1.24 м озынлыгында 18 нче ноктага кадәр;
18	19	18 нче ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә 0,94 м озынлыгында 19 нчы ноктага кадәр;
19	20	19 нчы ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә 3.90 м озынлыгында 20 нче ноктага кадәр;
20	21	20 нче ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә 1.00 м озынлыгында 21 нче ноктага кадәр;
21	22	21 нче ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә 43.73 м озынлыгында 22 нче ноктага кадәр;
22	23	22 нче ноктадан көнбатыш юнәлештә озынлыгы 3.07 м озынлыгында 23 нче ноктага кадәр;
23	24	23 нче ноктадан төньяк-көнбатыш юнәлештә 30.44 м озынлыгында 24 нче ноктага кадәр;
24	1	24 нче ноктадан төньяк-көнбатыш юнәлештә 8.90 м озынлыгында 1 нче ноктага кадәр.

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы нокталар таблицасы

№	Җирле координаталар системасында характерлы нокталарның координаталары (ҖКС-16)	
	X	Y
1	336867.72	2350018.30
2	336871.20	2350020.99
3	336873.06	2350022.45
4	336883.92	2350030.80
5	336878.44	2350038.57
6	336875.11	2350036.27
7	336875.90	2350042.18
8	336874.40	2350044.31
9	336876.53	2350046.00
10	336875.97	2350046.77
11	336878.74	2350048.96
12	336879.37	2350048.20
13	336882.43	2350050.59
14	336879.62	2350054.13
15	336894.48	2350067.68
16	336879.40	2350085.91
17	336879.60	2350086.09
18	336878.78	2350087.02
19	336878.12	2350086.35
20	336875.39	2350083.57
21	336874.68	2350084.28
22	336844.28	2350052.84
23	336844.12	2350049.77
24	336862.38	2350025.42
1	336867.72	2350018.30

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
23 нче декабрендәге 703-П
номерлы боерыгына
караган 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының

сак предметы*

1. Бинаның Ленин һәм Гоголь урамнарының кызыл линиясе буенча урнашуы.
2. Бина планында ике катлы Г-образлы бинаның күләм-киңлек композициясе, шул исәптән аның габаритлары, түбәдәге кәрнизләр буенча биеклек билгеләре.
3. Катлаулы конфигурацияле иңкү түбәсенең геометриясе, габаритлары һәм конструктив чишелеше, аның тимераякта һәм аттикларда биеклек билгеләре.
4. Фасадларның композицион чишелеше һәм архитектур-сәнгати бизәлеше, шул исәптән урнашуы, формасы, үлчәме, сәнгати бизәлеше: тәрәзә һәм ишек уемнарының урнашуы. Ленин урамындагы Фасад өч ризалитлы; үзәк ризалитта, алар арасында Декоратив рәшәткә булган ике баскычлы чыгынтылар белән тәмамлана, керү урыны өстендә кәкре сызыклы кронштейннарда массив балкон урнашкан. Ике Ризалит ян-якларында кыскычлы аттик стена белән тәмамлана. Уң яктагы фасадның дәвамы булып кыек почмаклы почмак өлеше тора, аның бизәлеше үзәк ризалитны кабатлый, алга таба почмак өлешен Гоголь урамы буенча фасад дәвам итә, кыскычлы аттик дивар белән тәмамланган ризалит кыек почмакка карата алдагысына симметрияле урнашкан. Гоголь урамындагы фасад Ризалит белән тәмамлана, ике баскычлы чыгынтылар белән тәмамлана. Тәбәнәк аттик парапет, ризалитларның сынык очларын тоташтырып, кәрниз өстеннән уза. Икенче катның икеләтә тәрәзәләре киң рамлы куышларга күмелгән. Тәрәзә уемнарының катлаулы ритмы икенче кат тәрәзәләре өстендәге яссы куышлар белән тулыландырылган. Бүлгеч һәм түбә кәрнизләре ризалитлар арасындагы дивар яссылыкларын берләштерә. Ленин урамындагы фасадның сул як ризалитына 1932-1935 еллар стильләштерелгән янкорма ясалган.аның капма-каршы стильләштерелгән почмагы кыек, әмма башка габаритлары бар, янкорма тәрәзәләре катлаулы ритмны боза, бизәлештә куышлар юк. Ишегалды фасады нәфис бизәлеш детальләренә ия түгел, шома штукатурланган, киң куәтле кәрниз белән тәмамлана; үзәк ризалитка каршы ишегалды фасадында ярымтүгәрәк эркер урнашкан, анда үзәк баскыч урнаштырылган.
5. Керү төркемнәренең урнашу урыны.
6. Тәрәзә пыялаларының тарихи рәсеме.
7. XX гасырның тарихи капиталь диварлары чикләрендәге интерьерларның пространство-планлаштыру структурасы, тарихи баскычның урыны.

* Сак предметы комплекслы фәнни тикшеренүләр һәм реставрация эшләре нәтиҗәләре буенча үзгәртелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Бөгелмә муниципаль районы, Бөгелмә шәһәре, Владимир Ленин урамы, 30 нчы йорт адресы буенча урнашкан «Дворянлыкның өяз башлыгы А. Н. Шелашников йорты», XX гасыр башы төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметы таблицасы

№	**Сак предметы**	**Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар**
1.	Бинаның Ленин һәм Гоголь урамнарының кызыл линиясе буенча урнашуы.	 Шартлы билгеләр: - мәдәни мирас объекты 1 нче рәсем. Объектның урнашу урыны
2.	Бина планында ике катлы Г-образлы бинаның күләм-киңлек композициясе, шул исәптән аның габаритлары, түбәдәге кәрнизләр буенча биеклек билгеләре.	 2 нче рәсем. Көньяк яктан ачыкланган мәдәни мирас объектына күренеш

3.	Катлаулы конфигурацияле иңкү түбәсенең геометриясе, габаритлары һәм конструктив чишелеше, аның тимераякта һәм аттикларда биеклек билгеләре.	3 нче, 4 нче рәсемнәр. 2021-2022 елларда аэрофотога төшерелгән объектның күренеше.
4.	Фасадларның композицион чишелеше һәм архитектур-сәнгати бизәлеше, шул исәптән урнашуы, формасы, үлчәме, сәнгати бизәлеше: тәрәзә һәм ишек уемнарының урнашуы. Ленин урамындагы Фасад өч ризалитлы; үзәк ризалитта, алар арасында Декоратив рәшәткә булган ике баскычлы чыгынтылар белән тәмамлана, керү урыны өстендә кәкре сызыклы кронштейннарда массив балкон урнашкан. Ике Ризалит ян-якларында кыскычлы аттик стена белән тәмамлана. Уң яктагы фасадның дәвамы булып кыек почмаклы почмак өлеше тора, аның бизәлеше үзәк ризалитны кабатлый, алга таба почмак өлешен Гоголь урамы буенча фасад дәвам итә, кыскычлы аттик дивар белән тәмамланган ризалит кыек почмакка карата алдагысына симметрияле урнашкан. Гоголь урамындагы фасад	5 нче рәсем. Шелашников йорты, көньяктан күренеш, 1980 нче елларның 2 нче яртысына караган фото . 6 нчы рәсем. Көньяктан күренеш, 1970-нче еллар фотосы .

	Ризалит белән тәмамлана, ике баскычлы чыгынтылар белән тәмамлана. Тәбәнәк аттик парапет, ризалитларның сынык очларын тоташтырып, кәрниз өстеннән уза. Икенче катның икеләтә тәрәзәләре киң рамлы куышларга күмелгән. Тәрәзә уемнарының катлаулы ритмы икенче кат тәрәзәләре өстендәге яссы куышлар белән тулыландырылган. Бүлгеч һәм түбә кәрнизләре ризалитлар арасындагы дивар яссылыкларын берләштерә. Ленин урамындагы фасадның сул як ризалитына 1932-1935 еллар стильләштерелгән янкорма ясалган.аның капма-каршы стильләштерелгән почмагы кыек, әмма башка габаритлары бар, янкорма тәрәзәләре катлаулы ритмны боза, бизәлештә куышлар юк. Ишегалды фасады нәфис бизәлеш детальләренә ия түгел, шома штукатурланган, киң куәтле кәрниз белән тәмамлана; үзәк ризалитка каршы ишегалды фасадында ярымтүгәрәк эркер урнашкан, анда үзәк баскыч урнаштырылган.	7 нче рәсем. Төп фасад ягыннан керү урыны 8 нче рәсем. Партия райкомы бинасы (А. Н. Шелашников йорты), 1947 ел . 9 нчы рәсем. Гоголь урамындагы фасад

		 10 нчы рәсем. Ишегалды фасад
5.	Керү төркемнәренең урнашу урыны.	 11 нче рәсем. Төп фасад ягыннан керү урыны һәм партия райкомы бинасының почмак ризалитында керү урыны (А. Н. Калашников йорты), 1947 ел.
6.	Тәрәзә пыялаларының тарихи рәсеме.	 12 нче рәсем. Икенче кат тәрәзәләре

		 13 нче рәсем. Эркердагы баскыч тәрәзәсе
7.	XX гасырның тарихи капиталь диварлары чикләрендәге интерьерларның пространство-планлаштыру структурасы, тарихи баскычның урыны.	 14 нче рәсем. Үзәк баскыч